

Denne artikel er publiceret i det elektroniske tidsskrift

Artikler fra Trafikdage på Aalborg Universitet

(Proceedings from the Annual Transport Conference at Aalborg University)

ISSN 1603-9696

www.trafikdage.dk/artikelarkiv

Kortlægning af trafikalt luftforurening og virkemiddelkatalog for Frederiksberg Kommune

Steen Solvang Jensen, Jørgen Brandt, Lise M. Frohn, Matthias Ketzel, Morten Winther, Marlene Schmidt Plejdrup, Ole-Kenneth Nielsen

Institut for Miljøvidenskab, Aarhus Universitet, Roskilde

Nøgleord: Luftforurening, kildebidrag, helbredseffekter, eksterne omkostninger, virkemidler

Email: ssj@envs.au.dk

Introduktion

DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, Aarhus Universitet har for Frederiksberg Kommune udarbejdet en kortlægning af luftforurening (Jensen et al., 2020a) og et virkemiddelkatalog for forbedring af luftkvaliteten (Jensen et al., 2020b). De to rapporter indgår som fagligt baggrundsmateriale for Frederiksberg Kommunes egen formulering af en luftforureningsstrategi - STRATEGI FOR REN LUFT – 2030, som er planlagt udgivet af Frederiksberg Kommune i foråret 2020.

Metode og datagrundlag

Kortlægningen indeholder en luftkvalitetsvurdering med en geografisk beskrivelse af luftkvaliteten baseret på luftkvalitetsberegninger; en kildeopgørelse, som beskriver emissionen fordelt på kilder som trafik, brændeovne, industri mv., og kildernes bidrag til luftkvaliteten; samt luftforureningens helbredseffekter og tilhørende samfundsmæssige omkostninger (eksterne omkostninger). Metoden muliggør endvidere underopdeling i bidrag til luftkvaliteten, helbredseffekter og eksterne omkostninger fra hhv. emissioner i kommunen og emissioner uden for kommunen (øvrige Danmark og udland). Kortlægningen beskriver endvidere grænseværdier for luftkvalitet og WHO's retningslinjer, som udgangspunkt for opstilling af forslag til fremtidige målsætninger for luftkvalitet for Frederiksberg Kommune.

Virkemiddelkataloget for reduktion af luftforurening i Frederiksberg Kommune har fokus på kommunale virkemidler, og en konsekvensvurdering af virkemidlerne. Virkemidler beskrives inden for indsatsområderne: By- og trafikplanlægning, elektrificering af transport, økonomiske virkemidler og regulering af transport, brændeovne samt ikke-kildebaserede virkemidlers rensning af miljøet.

Resultater

I præsentationen og artiklen vil fokus være på trafikens bidrag til de samlede emissioner, dens fordeling på køretøjsgrupper samt for partikler også bidragene fra udstødning og ikke-udstødning (vej-, dæk- og bremseslid samt ophvirvling heraf). Endvidere trafikens bidrag til koncentrationerne samt relaterede

helbredseffekter og tilhørende eksterne omkostninger. Virkemidler vil ligeledes fokusere på virkemidler for reduktion af trafikens luftforurening.

Langt størstedelen af luftforureningen stammer ikke fra Frederiksberg, men kommer fra nabokommuner, øvrige Danmark og udlandet. Kortlægningen viser, at luftforurening fra vejtrafik og brændeovne er de to vigtigste lokale kilder til forurening af luften. Vejtrafik stod i 2017 for omkring 20 mio. kr. af de samfundsmæssige omkostninger, og brændeovne for 14 mio. kr.

Virkemiddelkataloget for luftforurening i Frederiksberg Kommune har fokus på, hvad kommunen selv kan gøre inden for bestemte områder over for trafik og brændeovne. Følgende virkemidler er belyst og effektvurderet ud fra eksisterende viden over for trafikken:

- By- og trafikplanlægning
- Elektrificering af transport
- Økonomiske virkemidler og regulering af transport
- Ikke-kildebaserede virkemidlers rensning af miljøet (beplantning samt vejbelægninger som reducerer partikler og NOx).

Referencer

Jensen, S. S., Brandt, J., Frohn, L.M., Ketzal, M., Winther, M., Plejdrup, M.S., Nielsen, O.-K. (2020a): Kortlægning af luftforureningen i Frederiksberg Kommune. DCE-Nationalt Center for Miljø og Energi, Videnskabelig rapport nr. 342, <http://dce2.au.dk/pub/SR342.pdf>

Jensen, S.S., Winther, M., Plejdrup, M.S., Nielsen, O.-K., Brandt, J., Ketzal, M. (2020b): Virkemiddelkatalog for begrænsning af luftforurening på Frederiksberg, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, 97 s. - Videnskabelig rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 346, <http://www.dmu.dk/Pub/SR346.pdf>

Forslag til emneplacering

Trafikkens energi-, klima- og miljøforhold.